

Vanhojen aikojen opintokokonaisuus

25 + 35 op

Turku Centre for Medieval and Early Modern Studies

Vanhojen aikojen opintokokonaisuus 25 op + 35 op / Prehistorical, Ancient, Medieval and Early Modern Studies 25 ects + 35 ects

Vanhempien aikojen perusopintojen tavoitteena on, että sitä suorittavat opiskelijat perehtyvät vanhempien aikojen tutkimuksen perusteisiin ja tutustuvat sen lisäksi vähintään kolmeen neljästä vapaavalintaisesta aikakaudesta: esihistoria, antiikin Kreikka ja Rooma, keskiaika tai uuden ajan alku. Lisäksi opiskelijoiden oletetaan aloittavan vanhojen aikojen tutkimuksessa tarpeellisen vieraan kielen opiskelun. Aineopintojen tavoitteena on, että sitä suorittavat opiskelijat syventävät osaamistaan kolmella eri vanhempien aikojen tutkimukseen kuuluvalla alalla. He jatkavat vanhojen aikojen tutkimuksessa tarpeellisten vieraiden kielten opiskelua, saavat perusteellisempia tietoja eri vanhempien aikojen tutkimuksen menetelmistä sekä tutustuvat vähintään kahteen eri tieteenalaan, jossa harjoitetaan vanhempien aikojen tutkimusta.

Opintokokonaisuuden suorittaminen ei edellytä sivuaineoikeutta, vaan opetus on vapaa kaikille Turun yliopistoon läsnäoleviksi opiskelijoiksi ilmoittautuneille. Opetuksesta vastaavat yhteistyössä Historian, kulttuurin tai taiteiden tutkimuksen ja Kieli- ja käännöstieteiden laitokset sekä TUCEMEMS-keskus. Opintokokonaisuus sopii sivuaineeksi esimerkiksi historian, taidehistorian, uskontieteen, folkloristiikan, kansatieteen, arkeologian, filosofian, kirjallisuustieteiden tai eri kielten opiskelijoille.

Luentokursseista saa tietoa vastuuoppiaineiden opetusohjelmista ja kunkin opintojakson vastuopettajalta. Lisäksi TUCEMEMS-keskus tiedottaa kunkin lukukauden aikana annettavasta opetuksesta erikseen. Opintokokonaisuuteen liittyvissä yleisissä kysymyksissä tai korvaavuuksiin liittyvissä kysymyksissä voi kääntyä Kirsi Vainio-Korhosen puoleen (kirvai (at)utu.fi). Opintokokonaisuuden eri opintojaksoja voi suorittaa joko osallistumalla luennoille tai tenttimällä kohtaan liittyvää kirjallisuutta vastuopettajille tiedekunnan yleisinä tenttipäivinä tai muina opettajan kanssa sovittuina aikoina. Kokonaisuuden loppumerkintä haetaan historia-aineiden opintosihteri Erja Aarniolta

www.tucemems.utu.fi

Perusopintojen rakenne (25 op)

VAO1: Vanhojen aikojen tutkimuksen menetelmiä 5 op

VAO2: Latinan alkeiskurssi 5 op

VAO3: Aikakausten peruskurssit 15 op (valitaan kolme seuraavista)

VAO3a: Antiikin peruskurssi 5 op

VAO3b: Esihistorian peruskurssi 5 op

VAO3c: Keskiajan peruskurssi 5 op

VAO3d: Uuden ajan alun peruskurssi 5 op

Oheisen perusopintojen kokonaisuuskaavakkeen avulla voit pitää kirjaa jo tehdyistä suorituksista sekä suunnitella tulevia opintosuorituksia.

Opintojakson nimi	Laajuus ja arvosana	Suorituspäivä	Suoritettu kurssi
VAO1 Vanhojen aikojen tutkimuksen menetelmiä 5op			
VAO2 Latinan alkeiskurssi 5 op			
VAO3 Aikakausien peruskurssit 15 op			
VAO3a: Antiikin peruskurssi 5 op			
VAO3b: Esihistorian peruskurssi 5 op			
VAO3c: Keskiajan peruskurssi 5 op			
VAO3d: Uuden ajan alun peruskurssi 5 op			

VAO1: Vanhojen aikojen tutkimuksen menetelmiä, 5 op / Methodologies

Laajuus: 5 op

Oppiaine: HKT-laitos

Tavoitteet: Opiskelija tutustuu vanhempien aikojen tutkimuksen käsitteisiin ja aputieteisiin, kuten esimerkiksi paleografiaan ja kronologiaan, sekä vanhempia aikoja tutkivien eri tieteenalojen metodologioihin.

Sisältö: Opintojakso perehdyttää opiskelijat vanhempien aikojen tutkimuksen käsitteisiin ja aputieteisiin eri tieteenalojen näkökulmasta. Opiskelijat oppivat ymmärtämään, mitä eri alojen vanhempien aikojen tutkimus merkitsee.

Vaadittavat opintosuoritukset: Luennot tai kirjatentti.

Arviointi: 0-5

Vastuuhenkilö: Kirsi Salonen (Yleinen historia)

Suositteltu suoritusajankohta: KL1-2.

Kirjallisuus/Oppimateriaali:

T. Hiekkalinna ja M. Seppänen (toim.), *Philologia classica. Lähteitä, lähestymistapoja ja metodeja*, Klassilliset kielet ja antiikin kulttuuri, Turun yliopisto 2010.

K. Häkkinen ja T. Vaittinen (toim.), *Agricolan aika*. BTJ-Avain 2007.

M. Lamberg, A. Lahtinen ja S. Niiranen (toim.), *Keskiajan avain*. SKS, sivut 22-38, 111-151, 257-318.

J. M. Powell (ed.), *Medieval Studies. An Introduction*. Syracuse University Press 1992 (2nd ed. tai uudempi painos), sivut 3-161, 252-277.

Johdatus vanhojen aikojen tutkimuksen metodologioihin 5 op

Kurssi pidetään keväällä 2019 (KL1-KL2).

VAO2: Latinan alkeiskurssi, 5 op / Latin: Beginner's Course

Laajuus: 5 op

Oppiaine: Latinalainen filologia

Tavoitteet: Opiskelija oppii kääntämään ja analysoimaan kielellisesti yksinkertaista latinaa ja muodostamaan alkeellisia latinankielisiä lauseita.

Sisältö: Klassisen latinan muoto- ja lauseopin alkeet.

Vaadittavat opintosuoritukset: Harjoituskurssi tai kirjallinen tentti.

Arviointi: 0-5.

Vastuuhenkilö: Jyri Vaahtera (Latinalainen filologia)

Suosittelut suoritusajankohdat: SL 1-2

Lisätietoja: Opiskelija suorittaa latinan alkeiskurssin 5 op (LATI0885), joka opetetaan vuosittain latinalaisen filologian oppiaineen toimesta. Mikäli opiskelija on jo suorittanut latinan alkeiskurssin latinalaisen filologian perusopintoihin tai klassillisen arkeologian aineopintoihin, suorittaa hän korvaavina opintoina 5 op seuraavista vaihtoehdoista: Kreikan alkeiskurssi 5 op (KREI0841) **tai** latinan jatkokurssi 5 op (LATI0886) tai kreikan jatkokurssi 5 op (KREI0842) **tai** yhteensä 5 op seuraavasti: O. Merisalo, *Manu scripta. Länsimaisen kirjan historiaa keskiajalla* 2 op (LATI0982, P4.2) **ja joko** J. Marincola *The Greek Historians (Greece & Rome 31)* + C.S. Kraus & A.J. Woodman, *Latin historians (Greece & Rome 27)* 3 op (LATI0983, P4.3) **tai** M. Kahlos & M.L. Hänninen, *Roomalaista arkea ja juhlaa* 3 op (KLAR1045, P7). Kurssit opetetaan vuosittain latinalaisen filologian oppiaineen toimesta: alkeiskurssit syyslukukaudella, jatkokurssit kevätlukukaudella. Opiskelija voi sopia vastuuopettajan kanssa myös muusta suoritustavasta.

Opetus syksyllä 2018:

Kreikan alkeiskurssi 5 op

Vastuuhenkilö: Veli-Matti Rissanen.

Periodit I-II. Alkaen 4.9. tiistaisin klo 14–16, Rosetta ls 1 ja keskiviikkoisin 8.30–10.00 ls 1.

Latinan alkeiskurssi 5 op

Vastuhenkilö: Veli-Matti Rissanen.

Periodit I-II. Alkaen 6.9. tiistaisin 10-12, Rosetta ls 2, torstaisin 10-12, Rosetta ls 1.

VAO3: Aikakausten peruskurssit (15 op - opiskelijat valitsevat 3 vaihtoehtoa seuraavista) / Introductions to Classical, Prehistorical, Medieval and Early Modern Studies

VAO3a: Antiikin peruskurssi, 5 op / Classical Studies

Laajuus: 5 op

Oppiaine: Latinalainen filologia

Tavoitteet: Opiskelija jäsentää antiikin Kreikan ja/tai Rooman historian peruskronologian sekä ymmärtää ajan historian ja kulttuurin ilmiöiden syitä ja seurauksia.

Sisältö: Opintojaksossa tutustutaan antiikin historiaan, yhteiskuntaan, instituutioihin ja kulttuuriin.

Vaadittavat opintosuoritukset: Luennot tai kirjatentti.

Arviointi: 0–5

Vastuhenkilö: Jyri Vaahtera (Latinalainen filologia)

Suositteltu suoritusajankohta: Ei suositeltua ajankohtaa

Lisätietoja: Kohtaan sopivia kursseja järjestetään kreikkalaisen ja latinalaisen filologian toimesta lukuvuosittain: Antiikin kielet tieteen ja kulttuurin välittäjinä 2 op (LATI0980, P3.4) järjestetään joka lukuvuosi, kursseja esimerkiksi antiikin kirjallisuudesta, uskonnosta ja historiasta vaihtelevasti. Myös vuosittain järjestettävä Antiikintutkimuksen ala ja metodit 3 op (LATI 0831, P2) voidaan käyttää tähän kohtaan. Kohdan voi suorittaa myös kirjatenttinä, esimerkiksi P. Castrén, *Uusi antiikin historia* (kokonaan) 5 op (LATI1202, P3.1) tai (mikäli em. kirja on suoritettu kreikkalaisen tai latinalaisen filologian perusopintoihin) M. Crawford (toim.), *Sources for Ancient History* 3 op (KLAR1011) ja L. Keppie, *Understanding Roman Inscriptions* 2 op (KLAR1011). Opiskelija sopii vastuupettajan kanssa 5 op suorittamisesta.

Opetus syksyllä 2018:

Antiikintutkimuksen ala ja metodit 3 op

Vastuhenkilö: Jyri Vaahtera.

Periodit I-II. Alkaen 4.9. tiistaisin klo 14–16, Signum 123.

Piirtokirjoituksia 2–3 op

Vastuhenkilö: Jaana Vaahtera.

Periodit I-II. Alkaen 4.9. tiistaisin 16-18, Signum 119. **Kurssille osallistuminen edellyttää latinan alkeiskielitaitoa.**

Rooman historia ja yhteiskunta 5 op

Vastuuhenkilö: Minna Seppänen.

Periodit I-II. Alkaen 5.9. keskiviikkoisin klo 14-16, Rosetta ls 2.

VAO3b: Esihistorian peruskurssi, 5 op / Prehistorical Studies

Laajuus: 5 op

Oppiaine: Arkeologia

Tavoitteet: Opiskelija tutustuu arkeologian perusteisiin kansainvälisesti ja kansallisesti sekä oman oppiaineen tutkimuksen näkökulmasta.

Sisältö: Opintojakso antaa opiskelijalle yleiskuvan arkeologian historiasta, teoriasta ja metodeista sekä niiden soveltamisesta konkreettiseen aineistoon. Luento täydentää perusoppikirjaa suomalaisin painotuksin ja esimerkein sekä esittelee kotimaista arkeologista toimintaympäristöä.

Vaadittavat opintosuoritukset: Luennot tai kirjatentti.

Arviointi: 0-5

Vastuuhenkilö: Janne Harjula (Arkeologia)

Suositteltu suoritusajankohta: SL 1-2

Lisätietoja: Kohtaan sopivia kursseja järjestetään arkeologian oppiaineen toimesta lukuvuosittain, esimerkiksi: Johdatus arkeologiaan (ARKE1080, P1). Opiskelija sopii vastuuolettajan kanssa 5 op suorittamisesta.

Kirjallisuus/Oppimateriaali:

Oheiskirjallisuus: C. Renfrew & P. Bahn, *Archaeology, Theories, Methods and Practice*. 1996 tai uudempi painos.

Opetus syksyllä 2018:

Avauksia arkeologiaan (ARHI0002), 5 op

Vastuuhenkilö: Visa Immonen.

Suoritustapa: Osallistuminen opetukseen, kirjallinen tentti ja harjoitustyö(t).

Kirjallisuus: Ristiretkiaika JA Keskiajan arkeologia. Teoksessa Haggrén, G. & Halinen, P. & Lavento, M. & Raninen, S. & Wessman, A. Muinaisuutemme jäljet. Suomen esi- ja varhaishistoria kivikaudelta keskiajalle. Gaudeamus, s. 337-536.

Ilmoittautuminen 2.7.-11.9.

Tiistaisin alkaen 11.9. klo 10-12 Arc1, 13.9. klo 10-12 DenAud, Arje Scheinin -Sali, 18.9.- 30.10. klo 10-12 Natura ls IX.

VAO3c: Keskiajan peruskurssi, 5 op / Medieval Studies

Laajuus: 5 op

Oppiaine: HKT-laitos

Tavoitteet: Opiskelija hahmottaa keskiajaksi kutsutun ajanjakson noin 300–1500 peruskronologian ja niiden erot Euroopan eri maissa sekä saa kattavan kuvan keskiajan historiasta ja kulttuurista sekä niihin liittyvistä tärkeimmistä instituutioista.

Sisältö: Opintojakso tutustuttaa opiskelijat keskiajan historiaan elämän eri osa-alueisiin. Opintojaksossa keskitytään modernin eurooppalaisen kulttuurin keskiaikaisiin juuriin.

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjatentti tai luennot ja siihen liittyvä etukäteistehtävä.

Arviointi: 0–5

Vastuuhenkilö: Kirsi Salonen (Yleinen historia)

Suositteltu suoritusajankohta: SL 2

Kirjallisuus/oppimateriaali:

J. M. Bennett, *Medieval Europe: A Short History* (11th edn., 2011 tai uudempi painos)

M. Heinonen & M. Räsänen (toim.), *Pohjoinen reformaatio*. 2016, sivut 42–46 ja 73–123.

M. Räsänen, R. Välimäki ja M. Kaartinen (toim.), *Turun tuomiokirkon suojissa*.

Pohjoinen hiippakuntakeskus keskiajan ja uuden ajan alun Euroopassa. Historia Mirabilis 8. Turku 2012 (tai uudempi painos), sivut 19–102.

M. Lamberg, A. Lahtinen ja S. Niiranen (toim.), *Keskiajan avain*. SKS, sivut 39–65.

VAO3d: Uuden ajan alun peruskurssi, 5 op / Early Modern Studies

Laajuus: 5 op

Oppiaine: Kulttuurihistoria

Tavoitteet: Opiskelija hahmottaa uuden ajan aluksi kutsutun ajanjakson n. 1500–1800 aikakausiluonteen, eurooppalaisen historian perusteet, ja saa kattavan kuvan niistä keskeisistä piirteistä, jotka määrittivät ihmisten elämää uuden ajan alussa.

Sisältö: Opintojakso tutustuttaa uuden ajan alun arkeen, ruumiillisuuteen ja itseymmärrykseen. Opintojaksossa perehdytään myös niihin tapoihin, joilla uuden ajan alussa hahmotettiin maailmaa ja sen rajoja.

Vaadittavat opintosuoritukset: Luennot tai kirjatentti.

Arviointi: 0–5

Vastuuhenkilö: Marika Räsänen (Kulttuurihistoria)

Suositteltu suoritusajankohta: KL1 tai KL2

Lisätietoja:

Kirjallisuus/oppimateriaali:

M. Heinonen & M. Räsänen (toim.), *Pohjoinen reformaatio*. 2016. Sivut 1–41, 47–72 ja 124–374.

D. Ruderman, *Early Modern Jewry: a new cultural history*. 2010.

J. Wiltenburg, *Crime and Culture in Early Modern Germany*. 2013.

Aineopintojen rakenne (35 op)

VAAO1: Kieliopinnot 5-15 op

VAAO2: Metodiopinnot 5-15 op

VAAO3: Tieteenalaopinnot 10-20 op

Oheisen perusopintojen kokonaisuuskaavakkeen avulla voit pitää kirjaa jo tehdyistä suorituksista sekä suunnitella tulevia opintosuorituksia.

Opintojakson nimi	Laajuus ja arvosana	Suorituspäivä	Suunniteltu suoritus
VAAO1 Kieliopinnot 5-15 op			
VAAO2: Metodiopinnot 5-15 op			
VAAO3: Tieteenalaopinnot 10- 20 op			

VAAO1: Kieliopinnot, 5-15 op / Languages

Laajuus: 5 – 15 op

Oppiaine: KK-laitos

Tavoitteet: Opiskelija syventää vanhojen aikojen kielten osaamistaan opiskelemalla vähintään yhtä vierasta kieltä.

Sisältö: Vieraiden kielten opintoja.

Vaadittavat opintosuoritukset: Luennot ja harjoitukset.

Arviointi: 0-5

Vastuuhenkilö: Matti Peikola (Englannin kieli)

Suositteltu suoritusajankohta: Ei suositeltua ajankohtaa.

Lisätietoja: Kohtaan sopivaa kieliopetusta järjestetään lukuvuosittain kieli- ja käänntieteidien laitoksen eri oppiaineiden toimesta. Kielivalikoimassa ovat **latina:** Latinan jatkokurssi (LATI0886), Latinan ohjattu tekstinluku (LATI1203), **kreikka:** Kreikan alkeiskurssi (KREI0841), Kreikan jatkokurssi (KREI0842), Kreikan ohjattu tekstinluku (KREI0943), **saksa:** Keskiälasaksa, Keskiyläsaksa, **ruotsi:** Språkhistoria (POHF1033), Fornsvenska (POHF0486), Norrönt (POHF0744) ja **englanti:** Old English Project (ENGF4070), Middle English Project (ENGF4071) ja Early Modern English Project (ENGF4072). Opetettavat kurssit vaihtelevat eri vuosina ja niistä tiedotetaan erikseen. Vastuuhenkilöltä voi kysellä vaihtoehtoisista suoritustavoista ja korvaavuuksista. Suomen kielen historiasta kiinnostuneet voivat suorittaa kohdan (5 op) tenttimällä Tanja Toropaiselle seuraavan teoksen: Kaisa Häkkinen, *Agricolasta nykykieleen*. WSOY 1994.

Opetus syksyllä 2018:

Kreikan alkeiskurssi 5 op

Vastuuhenkilö: Veli-Matti Rissanen.

Periodit I-II. Alkaen 4.9. tiistaisin klo 14-16, Rosetta ls 1 ja keskiviikkoisin 8.30-10.00 ls 1.

Latinan alkeiskurssi 5 op.

Vastuuhenkilö: Veli-Matti Rissanen.

Periodit I-II. Alkaen 6.9. tiistaisin 10-12, Rosetta ls 2, torstaisin 10-12, Rosetta ls 1.

Kevätlukukaudella 2019: latinan jatkokurssi 5 op. ja kreikan jatkokurssi 5 op.

VAAO2: Metodiopinnot, 5-15 op / Methods

Laajuus: 5-15 op

Oppiaine: HKT- laitos ja KK-laitos

Tavoitteet: Opiskelija syventää vanhojen aikojen tutkimuksen metodista osaamistaan perehtymällä yksityiskohtaisemmin vähintään yhteen tutkimusmenetelmään (esimerkiksi paleografia, diplomatiikka, kodikologia,

epigrafiikka, numismatiikka, heraldiikka, kronologia, tekstintutkimus, arkeologiset kaivaukset).

Sisältö: Opintojakso perehdyttää opiskelijat johonkin vanhojen aikojen tutkimuksen metodiin ja antaa valmiudet sen käyttöön omassa tutkimuksessa.

Vaadittavat opintosuoritukset: Luennot ja harjoitukset.

Arviointi: 0–5

Vastuuhenkilö: Kirsi Salonen (Yleinen historia)

Suositteltu suoritusajankohta: Ei suositeltua ajankohtaa.

Lisätietoja: Kohtaan sopivaa metodiopetusta järjestetään lukuvuosittain HKT- ja KK- laitosten eri oppiaineiden toimesta. Vastuuhenkilöltä voi kysellä kursseista, vaihtoehtoisista suoritustavoista ja korvaavuuksista. Vuosittain järjestetään esimerkiksi Suomen historian oppiaineessa Aineistot ja vanhat käsialat 5 op (SUHI1490). Eri vuosina tarjottavien kurssien korvaavuuksista, sisällöistä ja aikatauluista tiedotetaan lukukausittain erikseen.

Opetus syksyllä 2018:

Miten vanhoja lähteitä editoidaan? Stockholms stads tänkeböcker 5 op

Kurssilla perehdytään keskiajan Suomen kannalta relevanttiin asiakirja-aineistoon, Tukholman kaupungin oikeuspöytäkirjoihin eli tänkebokeihin, joiden sivuilta löytyy tietoa Ruotsissa rikoksen poluille eksyneistä suomalaisista. Kurssilla opetellaan tulkitsemaan ruotsinkielisiä asiakirjoja ja poimimaan asiakirjoista niiden keskeinen sisältö. Kurssilla harjoitellaan myös ruotsinkielisten asiakirjojen sisältötiivistelmien laatimista suomeksi. Kurssin jälkeen opiskelijalla on käsitys asiakirja-aineistosta osana keskiajan yhteiskunnallista ja juridista kontekstia, kirjallista tuotantoa ja kielen muutosta ja hän tuntee keskiaikaisten lähteiden editointiperiaatteet.

Kurssi on tarkoitettu vanhempien aikojen opintokokonaisuuden, pohjoismaisten kielten ja historia-aineiden opiskelijoille. Sinne otetaan enintään 15 opiskelijaa. Mikäli ilmoittautuneita on enemmän, annetaan etusija pohjoismaisten kielten pääaineopiskelijoille sekä niille, jotka ovat suorittaneet vanhan ruotsin kurssin. Kurssi pidetään suomeksi, mutta sen suorittaminen edellyttää ruotsin kielen hallintaa. Pohjoismaisten kielten opiskelijoilta vaaditaan hyväksytty suoritus kurssilta *Språkhistoria*.

Kurssin suorittaminen edellyttää osallistumista kolmeen intensiivipäivään (21.9., 19.10. ja 30.11.), kirjallisten kurssitehtävien tekeminen sekä niistä raportointi suullisesti muille kurssilaisille. Kurssi arvostellaan asteikolla 0-5

Kurssi korvaa 5 op seuraavista kohdista: Vanhojen aikojen aineopintojen metodi-
osuus (VAAO2), Yleisen historian YLHI0615 Tutkimusmenetelmät ja -aineistot,
Kulttuurihistorian KUHI1220 Erikoistumisopintoja, Suomen historia SUHI0429
Tutkielmaa tukevia opintoja, Pohjoismaisten kielten POHF0753 Kielihistorian
harjoituskurssi

Kurssille ilmoittaudutaan viimeistään 15.9. sähköpostitse kurssin vetäjille Minna Sandelin (minvar@utu.fi) ja Kirsi Salonen (kilesa@utu.fi). Kurssi pidetään Minnerakennuksessa, seminaarihuone Virkkunen (E 104) 21.9., 19.10. ja 30.11. klo 10–14.

Kirkollinen kulttuuriperintö. Osa 1, keskiaika. Laajuus: 5 op

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tunnistaa keskiaikaiseen kirkolliseen kulttuuriin esine- ja hartauskulttuurin ilmiöitä ja piirteitä. Hän soveltaa dokumentoinnin ja tutkimuksen menetelmiä kirkkojen esineistöön ja niiden keskiaikaisten funktioiden monipuoliseen analyysiin. Museotyöskentelyyn valitut opiskelijat luettelevat esineitä itsenäisesti ja laajentavat tietoja Turun tuomiokirkosta periytyvästä esineistöstä. Koko kurssin suorittamisen jälkeen opiskelija hallitsee museoalan esinetyöskentelyn keskeisiä päätöksentekoprosesseja ja -käytäntöjä.

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan kirkollista, erityisesti keskiaikaista, esineellistä kulttuuriperintöä sekä sen käsittelyä ja merkityksiä. Kirkkojen aineellinen kulttuuri kytetään osaksi keskiajan kulttuurihistoriaa ja kirkollista elämää. Kurssin keskiössä on Turun tuomiokirkkomuseon esineistö. Opiskelijat valitsevat yhden esineen tai esineryhmän tuomiokirkkomuseon kokoelmista ja laativat siitä kontekstualisoivan kirjallisen esittelyn tai pohtivat esineisiin ja niiden käsittelyyn liittyviä museaalisia kysymyksiä. Opiskelija saa perustiedot kirkollisten esineiden luetteloinnista, käsittelystä ja tutkimisesta.

Ajankohta: I-II periodit syksyllä 2018.

Agoran luentosali XXI, keskiviikkoisin klo 16-18

12.9. Aloitusero: Esineiden akateemisesta tutkimisesta, Visa Immonen

19.9. Kirkkojen liturginen esineistö, Visa Immonen

26.9. Turun tuomiokirkon liturgia ja liturgiset kirjat, Marika Räsänen

3.10. Kirkollisen esineistön inventoinnit, Saana Tammisto,
kulttuuriperintöasiantuntija kirkkohallitus

10.10. Alttarikaappien ja veistosten funktioista kirkkotilassa keskiajalla, Katri Vuola

17.10. Reliikit – silkkiin käärittyjä jäännöksiä pyhistä henkilöistä, Aki Arponen

Suoritus: Kurssi koostuu luennoista (12.9.-17.10.), ekskursiosta ja museotyöskentelystä sekä lopputöiden käsittelystä. Kurssin luento-osuudet ovat avoimia historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitoksen opiskelijoille. Museotyöskentelyyn osallistuvien määrä on rajoitettu (max 20), mutta kurssi on mahdollista suorittaa myös luentoihin ja kirjallisuuteen pohjautuvalla esseellä. Opiskelijat museotyöskentelyyn valitaan motivaatiokirjeen perusteella.

Opintopisteet: 3 (luentokurssi) tai 5 (myös museotyöskentely)

Kurssin vastuuopettajat: Visa Immonen, Sofia Paasikivi, Marika Räsänen, Riikka Stewen.

VAAO3: Tieteenalaopinnot, 10-20 op / Disciplins

Laajuus: 10-20 op

Oppiaine: HKT- laitos ja KK-laitos

Tavoitteet: Opiskelija syventää tietämystään eri tieteenaloilla harjoitettavasta vanhojen aikojen tutkimuksesta tutustumalla yksityiskohtaisemmin kahteen tai useampaan eri tieteenalaan.

Sisältö: Opintojakso perehdyttää opiskelijat tarkemmin eri tieteenalojen piirissä harjoitettavaan vanhempien aikojen tutkimukseen sekä niissä käytettyihin metodeihin, teorioihin ja käytännön valmiuksiin.

Vaadittavat opintosuoritukset: Luennot ja harjoitukset tai kirjatentti.

Arviointi: 0-5

Vastuuhenkilö: Kirsi Vainio-Korhonen ja eri oppiaineiden vastuuhenkilöt.

Suositteltu suoritusajankohta: Ei suositeltua ajankohtaa.

Lisätietoja: Kohtaan sopivaa opetusta järjestetään lukuvuosittain HKT- ja KK-laitosten eri oppiaineiden toimesta. Oppiaineet ja vastuuhenkilöt sekä oppiaineiden säännöllisesti tarjoamat kurssit ovat alla. Näiden kurssien sisällöistä ja suoritusvaihtoehdoista löytyy tietoja nettiopsusta sekä eri oppiaineiden opetusohjelmista. Lisäksi eri vuosina tarjotaan ylimääräisiä kursseja, joiden korvaavuuksista, sisällöistä ja aikatauluista tiedotetaan lukukausittain erikseen. Vastuuhenkilöltä voi kysellä vaihtoehtoisista suoritustavoista ja korvaavuuksista.

Arkeologia

Vastuuhenkilö: Janne Harjula

Opintosuoritukset: Arkeologian metodit ja aineistot 5 op (ARKE0007, A7).

Opetus syksyllä 2018:

Kirkollinen kulttuuriperintö. Osa 1, keskiaika. Laajuus: 5 op

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tunnistaa keskiaikaiseen kirkolliseen kulttuuriin esine- ja hartauskulttuurin ilmiöitä ja piirteitä. Hän soveltaa dokumentoinnin ja tutkimuksen menetelmiä kirkkojen esineistöön ja niiden keskiaikaisten funktioiden monipuoliseen analyysiin. Museotyöskentelyyn valitut opiskelijat luettelivat esineitä itsenäisesti ja laajentavat tietoja Turun tuomiokirkosta periytyvästä esineistöstä. Koko kurssin suorittamisen jälkeen opiskelija hallitsee museoalan esineistöskentelyn keskeisiä päätöksentekoprosesseja ja -käytäntöjä.

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan kirkollista, erityisesti keskiaikaista, esineellistä kulttuuriperintöä sekä sen käsittelyä ja merkityksiä. Kirkkojen aineellinen kulttuuri kytetään osaksi keskiajan kulttuurihistoriaa ja kirkollista elämää. Kurssin keskiössä on Turun tuomiokirkkomuseon esineistö. Opiskelijat valitsevat yhden esineen tai esineryhmän tuomiokirkkomuseon kokoelmista ja laativat siitä kontekstualisoivan kirjallisen esittelyn tai pohtivat esineisiin ja niiden käsittelyyn liittyviä museaalisia kysymyksiä. Opiskelija saa perustiedot kirkollisten esineiden luetteloinnista, käsittelystä ja tutkimisesta.

Ajankohta: I-II periodit syksyllä 2018.

Agoran luentosali XXI, keskiviikkoisin klo 16-18

12.9. Aloituseruento: Esineiden akateemisesta tutkimisesta, Visa Immonen

19.9. Kirkkojen liturginen esineistö, Visa Immonen

26.9. Turun tuomiokirkon liturgia ja liturgiset kirjat, Marika Räsänen

3.10. Kirkollisen esineistön inventoinnit, Saana Tammisto, kulttuuriperintöasiantuntija kirkkohallitus

10.10. Alttarikaappien ja veistosten funktioista kirkkotilassa keskiajalla, Katri Vuola

17.10. Reliikit – silkkiin käärittyjä jäännöksiä pyhistä henkilöistä, Aki Arponen

Suoritus: Kurssi koostuu luennoista (12.9.–17.10.), ekskursionista ja museotyöskentelystä sekä lopputöiden käsittelystä. Kurssin luento-osuudet ovat avoimia historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitoksen opiskelijoille. Museotyöskentelyyn osallistuvien määrä on rajoitettu (max 20), mutta kurssi on mahdollista suorittaa myös luentoihin ja kirjallisuuteen pohjautuvalla esseellä. Opiskelijat museotyöskentelyyn valitaan motivaatiokirjeen perusteella.

Opintopisteet: 3 (luentokurssi) tai 5 (myös museotyöskentely)

Kurssin vastuopettajat: Visa Immonen, Sofia Paasikivi, Marika Räsänen, Riikka Stewen.

Englannin kieli

Vastuuhenkilö: Janne Skaffari

Opintosuoritukset: The Story of English 5 op (ENGL2004). Kevätlukukaudella 2019. Mikäli kurssi The Story of English on jo suoritettu, opintosuoritukseksi kelpaavat myös kurssi Historical Dimension 5 op (ENGF4101), sekä itsenäisesti suoritettavat kurssit Old English Project 5 op (ENGF4070), Middle English Project 5 op

(ENGF4071) ja Early Modern English Project 5 op (ENGF4072). **Kurssi The Story of English on oltava suoritettuna, jotta kyseisille kursseille voi osallistua.**

Filosofia

Vastuhenkilö: Olli Koistinen

Opintosuoritukset: Varhaismoderni filosofia 5 op (FILY1318). Kohdan voi myös suorittaa tenttimällä Olli Koistiselle seuraavan teoksen: Steven Nadler (ed.), *A Companion to Early Modern Philosophy*. Wiley-Blackwell 2007.

Kulttuurihistoria

Vastuhenkilö: Marika Räsänen

Opintosuoritukset: Yhden aikakauden kulttuurihistoria 5 op (KUHI0285–0286, A4:13, antiikki, keskiaika tai uusi aika).

Opetus syksyllä 2018:

Kirkollinen kulttuuriperintö. Osa 1, keskiaika. Laajuus: 5 op

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tunnistaa keskiaikaiseen kirkolliseen kulttuuriin esine- ja hartauskulttuurin ilmiöitä ja piirteitä. Hän soveltaa dokumentoinnin ja tutkimuksen menetelmiä kirkkojen esineistöön ja niiden keskiaikaisten funktioiden monipuoliseen analyysiin. Museotyöskentelyyn valitut opiskelijat luettelevat esineitä itsenäisesti ja laajentavat tietoja Turun tuomiokirkosta periytyvästä esineistöstä. Koko kurssin suorittamisen jälkeen opiskelija hallitsee museoalan esineistöskentelyn keskeisiä päätöksentekoprosesseja ja -käytäntöjä.

Sisältö: Kurssilla tarkastellaan kirkollista, erityisesti keskiaikaista, esineellistä kulttuuriperintöä sekä sen käsittelyä ja merkityksiä. Kirkkojen aineellinen kulttuuri kytetään osaksi keskiajan kulttuurihistoriaa ja kirkollista elämää. Kurssin keskiössä on Turun tuomiokirkkomuseon esineistö. Opiskelijat valitsevat yhden esineen tai esineryhmän tuomiokirkkomuseon kokoelmista ja laativat siitä kontekstualisoivan kirjallisen esittelyn tai pohtivat esineisiin ja niiden käsittelyyn liittyviä museaalisia kysymyksiä. Opiskelija saa perustiedot kirkollisten esineiden luetteloinnista, käsittelystä ja tutkimisesta.

Ajankohta: I–II periodit syksyllä 2018.

Suoritus: Kurssi koostuu luennoista (12.9.–17.10.), ekskursiosta ja museotyöskentelystä sekä lopputöiden käsittelystä. Kurssin luento-osuudet ovat avoimia historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitoksen opiskelijoille. Museotyöskentelyyn osallistuvien määrä on rajoitettu (max 20), mutta kurssi on

mahdollista suorittaa myös luentoihin ja kirjallisuuteenpohjautuvalla esseellä. Opiskelijat museotyöskentelyyn valitaan motivaatiokirjeen perusteella.

Opintopisteet: 3 (luentokurssi) tai 5 (myös museotyöskentely)

Kurssin vastuopettajat: Visa Immonen, Sofia Paasikivi, Marika Räsänen, Riikka Stewen.

Latinalainen filologia

Vastuuhenkilö: Jyri Vaahtera

Opintosuoritukset: Esimerkiksi: Klassillisen filologian historia 2 op (LATI0832); Klassillisen filologian metodit 3 op (LATI0837). Jaksot suoritetaan yleensä kirjatentteinä.

Opetus syksyllä 2018:

Antiikintutkimuksen ala ja metodit 3 op

Vastuuhenkilö: Jyri Vaahtera.

Periodit I-II. Alkaen 4.9. tiistaisin klo 14–16, Signum 123.

Piirtokirjoituksia 2–3 op

Vastuuhenkilö: Jaana Vaahtera.

Periodit I–II. Alkaen 4.9. tiistaisin 16–18, Signum 119. Kurssille osallistuminen edellyttää latinan alkeiskielitaitoa.

Rooman historia ja yhteiskunta 5 op

Vastuuhenkilö: Minna Seppänen.

Periodit I–II. Alkaen 5.9. keskiviikkoisin klo 14–16, Rosetta ls 2.

Oikeushistoria

Vastuuhenkilö: Mia Korpiola

Opintosuoritukset: Kohdan suoritustavasta voi sopia vastuuhenkilön kanssa.

Pohjoismaiset kielet

Vastuuhenkilö: Minna Sandelin

Opintosuoritukset: Kohdan suoritustavasta voi sopia vastuuhenkilön kanssa.

Opetus syksyllä 2018:

Miten vanhoja lähteitä editoidaan? Stockholms stads tänkeböcker 5 op

Kurssilla perehdytään keskiajan Suomen kannalta relevanttiin asiakirja-aineistoon, Tukholman kaupungin oikeuspöytäkirjoihin eli tänkebokeihin, joiden sivuilta löytyy tietoa Ruotsissa rikoksen poluille eksyneistä suomalaisista. Kurssilla opetellaan tulkitsemaan ruotsinkielisiä asiakirjoja ja poimimaan asiakirjoista niiden keskeinen sisältö. Kurssilla harjoitellaan myös ruotsinkielisten asiakirjojen sisältötiivistelmien laatimista suomeksi. Kurssin jälkeen opiskelijalla on käsitys asiakirja-aineistosta osana keskiajan yhteiskunnallista ja juridista kontekstia, kirjallista tuotantoa ja kielen muutosta ja hän tuntee keskiaikaisten lähteiden editointiperiaatteet.

Kurssi on tarkoitettu vanhempien aikojen opintokokonaisuuden, pohjoismaisten kielten ja historia-aineiden opiskelijoille. Sinne otetaan enintään 15 opiskelijaa. Mikäli ilmoittautuneita on enemmän, annetaan etusija pohjoismaisten kielten pääaineopiskelijoille sekä niille, jotka ovat suorittaneet vanhan ruotsin kurssin. Kurssi pidetään suomeksi, mutta sen suorittaminen edellyttää ruotsin kielen hallintaa. Pohjoismaisten kielten opiskelijoilta vaaditaan hyväksytty suoritus kurssilta *Språkhistoria*.

Kurssin suorittaminen edellyttää osallistumista kolmeen intensiivipäivään (21.9., 19.10. ja 30.11.), kirjallisten kurssitehtävien tekeminen sekä niistä raportointi suullisesti muille kurssilaisille. Kurssi arvostellaan asteikolla 0-5

Kurssi korvaa 5 op seuraavista kohdista: Vanhojen aikojen aineopintojen metodi-
osuus (VAAO2), Yleisen historian YLHI0615 Tutkimusmenetelmät ja -aineistot,
Kulttuurihistorian KUHI1220 Erikoistumisopintoja, Suomen historia SUHI0429
Tutkielmaa tukevia opintoja, Pohjoismaisten kielten POHF0753 Kielihistorian
harjoituskurssi

Kurssille ilmoittaudutaan viimeistään 15.9. sähköpostitse kurssin vetäjille Minna Sandelin (minvar@utu.fi) ja Kirsi Salonen (kilesa@utu.fi). Kurssi pidetään Minnerakennuksessa, seminaarihuone Virkkunen (E 104) 21.9., 19.10. ja 30.11. klo 10–14.

Saksan kieli

Vastuuhenkilö: Doris Wagner

Opintosuoritukset: Kohdan suoritustavasta voi sopia vastuuhenkilön kanssa.

Suomen historia

Vastuuhenkilö: Kirsi Vainio-Korhonen

Opintosuoritukset: Kurssit Ihmisiä Suomessa keskiajalta varhaismoderniin 5 op (SUHI0492) ja Suomen historian aineistot ja vanhat käsialat 5 op (SUHI0490) järjestetään kevätlukukaudella 2019.

Opetus syksyllä 2018:

Källor och litteratur: Suomen historia ruotsiksi 5 op

Vastuuhenkilö: Mari Välimäki

Torstaisin 6.9.-25.10. klo 10-12 Litzen, poikkeuksena 18.10. klo 12-14.

Suomen vanhemman historian lähteet ovat suurelta osin ruotsiksi, ja Ruotsin ajan historian osalta myös ruotsalainen tutkimuskirjallisuus on huomioitava. Tällä kielikylpynä toteutetulla lähdekurssilla harjoittelemmme historioitsijan tarvitsemää käytännön kielitaitoa. Kurssin tavoite on madaltaa kynnystä käyttää ruotsinkielistä aineistoa opinnoissa ja tutkimuksessa sekä rohkaista opiskelijoita aktivoimaan ruotsin taitoa. Analysoimme lyhyitä ruotsinkielisiä tekstejä, jotka voivat olla joko primäärilähteitä tai tutkimuskirjallisuudesta lainattuja tekstejä, ja harjoittelemmme luetun ymmärtämistä, historia-alan erikoissanastoa ja vieraalla kielellä työskentelyä tutussa ympäristössä. Kurssin aikana vieraillaan Åbo Akademin Pohjoismaiden historian oppiaineessa. Kurssilla on sekä pienryhmyötä että kotitehtäviä.

Opetus tapahtuu ruotsiksi ja suomeksi. Kurssin taso ei edellytä aikaisempia yliopisto-opintoja ruotsin kielessä, vaan lukiotasoinen passiivinen taito riittää. Kurssin suorituskielet on suomi. **Kurssille osallistujilla tulee olla suoritettuna Suomen historian aineistot ja vanhat käsialat -kurssi tai hankittuna vastaavat taidot.**

Suoritusmuodot: oppimispäiväkirja sekä suulliset ja kirjalliset harjoitukset

Taidehistoria

Vastuuhenkilö: Tutta Palin

Opintosuoritukset: Esimerkiksi: Erikoiskurssit: Antiikin taide 5 op (TAHI2171), Erikoiskurssit: Keskiajan taide 5 op (2172) tai Erikoiskurssit: Renessanssin ja varhaisen uuden ajan taide 5 op (TAHI2173).

Kirjallisuus:

Antiikin taide (TAHI2171)

Vout, Caroline, Classical Art. A Life History from Antiquity to the Present. 2018.
JA YKSI SEURAAVISTA:

Bérard, Claude (toim.), A City of Images. Iconography and Society in Ancient Greece. 1989. Elsner, Jas, Roman Eyes. Visuality and Subjectivity in Art and Text. 2007. Jefferson, Lee M. & Jensen, Robin Margaret (toim.), Art of Empire. Christian Art in Its Imperial Context. 2015.

Vastuuhenkilö: Tutta Palin

Keskiajan taide (TAHI2172)

Belting, Hans, Likeness and Presence. A History of the Image Before the Era of Art. 1994. (Saks. Bild und Kult. Eine Geschichte des Bildes vor dem Zeitalter der Kunst.1990.)

TAI

Erlande-Brandenburg, The Cathedral. The Social and Architectural Dynamics of Construction. 1994/2009 JA Camille, Michael, The Gothic Idol. Ideology and Image-Making in Medieval Art. 1989.

TAI KAKSI SEURAAVISTA:

Hiekkanen, Markus, The Stone Churches of the Medieval Diocese of Turku. A Systematic Classification and Chronology. SMYA 101. 1994. Fält, Katja, Wall Paintings, Workshops, and Visual Production in the Medieval Diocese of Turku from 1430 to 1540. SMYA 120. 2012. Edgren, Helena, Mercy and Justice. Miracles of the Virgin Mary in Finnish Medieval Wall-Paintings. SMYA 100. 1993. Räsänen, Elina, Ruumiillinen esine, materiaallinen suku. Tutkimus Pyhä Anna itse kolmantena -aiheisista keskiajan puuveistoksista Suomessa. SMYA 116. 2009. Nürnberger, Ulrike; Räsänen, Elina & Albrecht, Uwe (toim.), Meister Francke Revisited. Auf den Spuren eines Hamburger Malers. 2017.

Vastuuhenkilö: Tutta Palin

Renessanssin ja varhaisen uuden ajan taide (TAHI2173)

Alpers, Svetlana, The Art of Describing. Dutch Art in the Seventeenth Century. 1989. Baxandall, Michael, Painting & Experience in the Fifteenth-Century Italy. 1988. Farago, Claire (toim.), Reframing the Renaissance. Visual Culture in Europe and Latin America 1450–1650. 1995. Farago, Claire, Re-Reading Leonardo. The Treatise on Painting across Europe, 1550–1900. 2009. Kaufmann, Thomas DaCosta, Toward a Geography of Art. 2004. Koerner, Joseph, Bosch and Bruegel: From Enemy Painting to Everyday Life. 2016. Krautheimer, Richard, The Rome of Alexander VII, 1655–1667. 1985. Ringbom, Sixten, Icon to Narrative. The Rise of the Dramatic Close-up in Fifteenth-Century Devotional Painting. 1965. Rosand, David, Painting in Cinquecento Venice. Titian, Veronese, Tintoretto. 1982. Stoichita, Victor, Visionary Experience in the Golden Age of Spanish Painting. 1997. Westergård, Ira, Approaching Sacred Pregnancy. The Cult of the Visitation and Narrative Altarpieces in Late Fifteenth-Century Florence. 2007.

Vastuuhenkilö: Riikka Stewen

Uskontotiede

Vastuuhenkilö: Tiina Mahlamäki

Opintosuoritukset: Esimerkiksi: Uskonto antiikissa ja keskiajan Euroopassa 5 op (USKO1148). Kurssi suoritetaan lukupäiväkirjana, johon saa ohjeet vastuuhenkilöltä. tai Luentokurssi Uskonto Euroopassa uudelta ajalta nykypäivään 5 op (USKO1236), jolla tehdään luentopäiväkirja ja pienoisessee kevätlukukaudella 2019.

Yleinen kirjallisuustiede

Vastuuhenkilö: Aino Mäkikalli

Opintosuoritukset: Kirjallisuudentutkimus 5 op (XHKT0025). Kohta suoritetaan tenttimällä tai laatimalla essee seuraavista teoksista:

Kirjallisuus:

Yksi näistä:

Erich Auerbach: *Mimesis* (jaksot IV–XVII), Michail Bahtin: *François Rabelais: keskiajan ja renessanssin nauru*, Ernst Robert Curtius: *Europäische Literatur und lateinisches Mittelalter* (myös engl. *European Literature and the Latin Middle Ages*), Catherine Gallagher: *Nobody's Story: The Vanishing Acts of Women Writers in the Marketplace, 1670–1820*, Steven Greenblatt: *Renaissance Self-Fashioning: From More to Shakespeare*.

Sekä kaunokirjallisuus:

Boccaccio, *Decamerone* (I–V päivän kertomukset), Dante, *Jumalainen näytelmä* (Helveti-jaksosta 10 ensimmäistä laulua), Villon, *Le Testament* (Testamentti) Shakespeare, *Hamlet* ja *A Midsummer Night's Dream* (Kesäyön unelma), Marlowe, *Edward II* (Edvard II), Cervantes, *Don Quijote I*, Rabelais, *Pantagruel* (*Pantagruel Dipsodien kuningas*), La Fayette, *La princesse de Clèves* (Clèvesin ruhtinatar), Molière, *L'Avare* (Saituri), Defoe, *Robinson Crusoe*, Rousseau, *Les confessions* (Tunnustuksia), Lessing, *Nathan der Weise* (Viisas Natan).